

og han kan da ikke vente at høste andet; thi som Sæden, han har saaet, faar han Høst. Der var ikke Tale om fra Regeringens Side at indkalde Rigsdagen i Fjor; endskønt der har været god Grund dertil. Rigsdagen blev ikke indkaldt. Paa dette Omraade behandlede man Rigsdagen, som man tidligere har behandlet Rigsdagen, idet man mente, at det var en Sag, som — hvad man kunde høre Højre udtale — stod over Rigsdagen: Fædrelandet var i Fare, og saa kunde man skubbe Rigsdagen til Side. Hvor langt smukkere og rigtigere var det ikke, naar man følte, at Fædrelandet stod i Fare, saa netop at tilkalde Rigsdagen og dele Ansvar med den! Det var saa meget mere mærkeligt, at Ministeriet i Fjor undlod at kalde Rigsdagen sammen, som det er min Overbevisning, at trods den Valgsejr, Venstre havde vundet, var Venstre i Fjor meget villigt til at optage en virkelig rolig og saglig Forhandling, optage en Forhandling om de Lovgivningsemner, som Landet trængte til at faa forhandlet om. Og jeg tror, at Ministeriet havde haft adskillige Chancer i Fjor for at lede denne Forhandling. Men saa kommer Ministeriet og lægger denne Sten i Vejen.

Saaledes er Stillingen, og derfor maa den højtærede Krigsminister kunne forstaa, at Arbejdsvilkaarene for ham ville blive svære. Det er netop paa hans Omraade og hans Budget, at Kampen er rejst, ikke rejst af os — vi have ikke søgt nogen Kamp, ikke ønsket den, tværtimod — vi havde glædet os, om vi kunde have undgaaet den Kamp. Den er rejst paa hans Budgets Omraade, og der vil den ogsaa blive ført — selvfølgelig. Derfor er, som sagt, Arbejdsvilkaarene meget vanskelige, synes det mig, for den højtærede Krigsminister. Naar han desuagtet er gaaet ind i Regeringen, maa han vel have gjort det, i den Mening, at de ikke vare vanskelige, eller at han vilde kæmpe Kampen ud med Tinget, maaske paa Veje, som Forfatningen ikke kender noget til. Det ved jeg ikke, det vil Tiden vise, i hvilken Mening den højtærede Krigsminister stiller sig her over for Folketinget.

Jeg vender mig derefter til den højtærede Indenrigsminister. Ogsaa han er en kendt Mand her i Folketinget. Ogsaa han har fra sin Fortid gode personlige Betingelser for at faa et Samarbejde i Gang hermed. Vi have set ham som Kollega iblandt os, som en Mand, der vilde noget, der ikke var bange for at lægge Kræfterne i for at faa noget ført igennem, navnlig med Hen-

syn til vor Arbejderlovgivning. Jeg synes ikke, at Vilkaarene for ham ere saa daarligere, thi ganske vist staar han under samme politiske Chef, og adskilligt af det, jeg før har nævnt, vil vel ogsaa komme til at ramme ham, men han har den Fordel, at Kampen ikke raser just paa det Omraade, som han er Minister for. Og han har den Fordel, at adskilligt af det, som jeg vil antage, han kunde ønske fremmet, have vi ogsaa særdeles god Vilje til at faa fremmet. Og endelig har han den Fordel, at den ulykkelige Krig, som har raset her i Sommer, prædiker for os alle sammen om at bestille noget paa dette Omraade. Jeg siger: Krig, for ganske vist er den Kamp, der er ført i Sommer, ikke en Kamp med blodige Vaaben, det maa jeg erkende, men det har været en Kamp, som i Bitterhed nok kunde maale sig med en Krig, og som sikkert har haft sine Ofre paa begge Sider.

Naar jeg og andre, i det hele taget alle vi Mænd ude fra Landet, som ikke have haft direkte Part i denne Krig, naar vi have staaet og set paa den, have vi anstillet vore Betragtninger derover. I et have vi alle været enige: at det var en sørgelig Tilstand, og at det var rart at faa Ende paa denne Krig saa hurtig som muligt. Derom have selvfølgelig alle været enige. Men naar jeg har set paa denne Krig, set den, som den begyndte, undres jeg over den Lethed, jeg kunde næsten fristes til at sige Letsindighed, hvormed Arbejdsgiverne aabnede Kampen ved straks at erklære Lockout. Lockout, Generalstrejke, det er i Virkeligheden revolutionære Midler. Det er Midler, som man ikke kan forsvare at gribe til, synes det mig, uden den yderste Nød er paa Færde. Men man kunde jo ikke sige, at den yderste Nød var kommen for Arbejdsgiverne. Jeg tror, Arbejdsgiverne vilde have handlet adskilligt klogere, om de for Offentligheden havde fremlagt de Anker — ogsaa de berettigede Anker, som jeg tror, de have haft i flere Henseender — det kan ikke nytte at være blind for det — fremlagt dem for Offentligheden og sagt: de og de Ting synes vi ere forkerte ved vor Arbejdsordning for Tiden, det synes vi, vi skulde have rettet — altsaa om de havde ladet Offentligheden blive rigtig bekendt dermed, havde tilbudt Forhandling derom gennem Udvalg fra deres egne Organisationer og Udvalg fra Arbejdernes Organisationer. Det vilde dog have været mærkeligt, tror jeg, om de ikke havde kunnet naa noget ad den Vej. Efter mit Kendskab til Arbejderne ere de slet ikke værre at for-